

Uchwała Nr
Rady Miasta Gdańska
z dnia

w sprawie przyjęcia „Gdańskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 594, zm.: z 2013 r. poz. 645; poz. 1318, zm.: z 2014 r. poz. 379; poz. 1072), art. 12 pkt 11 w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 595, zm.: z 2013 r. poz. 645, zm.: z 2014 r. poz. 379; poz. 1072) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 135, zm.: z 2013 r. poz. 154; poz. 866; poz. 1650, zm.: z 2014 r. poz. 619; poz. 1188) oraz art. 4 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, zm.: z 2014 r. poz. 1138; poz. 1146)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017”, zwany dalej „Programem”, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gdańska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Gdańska

Bogdan Oleszek

GDAŃSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2015 - 2017

I. Informacje wprowadzające		
Nazwa strategii/programu/projektu		Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017.
Charakter przedsięwzięcia		• strategia • <u>program</u> • grupa projektów • projekt
Typ przedsięwzięcia		• inwestycyjny • <u>nieinwestycyjny</u> • mieszany
Cel		Przywracanie i wzmacnianie prawidłowych funkcji gdańskim rodzinom z dziećmi.
Opis grupy docelowej		Głównymi grupami docelowymi są: rodziny przeżywające trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, dzieci umieszczone w systemie pieczy zastępczej, usamodzielniani wychowankowie, rodzice zastępczy i kadra placówek systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
Zasięg i zakres oddziaływania	obszar oddziaływania	Miasto na prawach powiatu Gdańsk oraz inne powiaty w przypadku umieszczenia w pieczy zastępczej dzieci pochodzących z Gdańska.
	zakres oddziaływania	1. Praca z dzieckiem i rodziną w środowisku z wykorzystaniem metod, technik i narzędzi pracy socjalnej, pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.
		2. Praca z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej oraz z osobami opiekującymi się dziećmi w pieczy zastępczej z wykorzystaniem metod, technik i narzędzi pracy socjalnej, pieczy zastępczej rodzinnej i pieczy zastępczej instytucjonalnej.
		3. Praca z usamodzielnianymi wychowankami z wykorzystaniem metod, technik i narzędzi pracy socjalnej i pomocy dla osób usamodzielnianych.

		4. Współpraca na rzecz poprawy funkcjonowania grup docelowych programu oraz rozwoju jakościowego systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej angażująca system pomocy społecznej, sądy i ich organy pomocnicze, policję, instytucje oświatowe, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, jednostki administracji rządowej i samorządowej, podmioty i osoby specjalizujące się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z grupami Roboczymi, Ośrodek Adopcyjny. 5. Doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wykorzystaniem różnych metod, technik i narzędzi rozwijających kompetencje zawodowe kadr.
Uzasadnienie konieczności realizacji strategii/programu/projektu		1. Obowiązek ustawowy opracowania trzyletniego programu wspierania rodziny oraz programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej zawierającego m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych: w roku 2015 roczny limit rodzin zastępczych zawodowych wyniesie 37, natomiast w kolejnych latach realizacji Programu będzie wzrastał o 3 rodziny. 2. Podnoszenie jakości działań systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. 3. Zintegrowanie działań wspierających dziecko i rodzinę. 4. Utrzymanie dziecka w jego środowisku rodzinnym i uniknięcie umieszczenia go w systemie pieczy zastępczej. Prowadzenie intensywnej pracy z dzieckiem i rodziną na rzecz powrotu do rodziny biologicznej w przypadku konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. 5. Zwiększanie udziału dzieci umieszczanych w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
Całkowity koszt strategii/programu/projektu		Koszt Programu na 2015 r. – 30.023.940,00 zł <i>W kolejnych latach realizacji Programu budżet będzie nie mniejszy niż w roku 2015.</i>
wkład własny GMG	kwota %	cel 1: 7.844.917,00 zł; cel 2: 19.721.652,00 zł; cel 3: 2.143.445,00 zł 89%
finansowanie ze źródeł zewnętrznych	kwota %	cel 3: 313.926,00 zł 11%
Termin realizacji strategii/programu/projektu		lata 2015, 2016, 2017
Zarządzanie strategią/programem/projektem (zasoby		Program będzie realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się sprawami dziecka i rodziny. Finansowanie

kadrowe, zasoby rzeczowe,
doświadczenie)

programu będzie odbywać się w ramach budżetu Miasta Gdańska oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Program określa najważniejsze elementy systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej i zakłada zachowanie spójności podejmowanymi na rzecz dzieci i rodzin w ramach innych programów miejskich. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację i monitorowanie realizacji programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku. Program angażuje zasoby kadrowe systemu wspierania rodziny, systemu pieczy zastępczej, systemu pomocy społecznej, systemu edukacji oraz innych współpracujących podmiotów samorządowych i organizacji pozarządowych. Zarządzanie Programem odbywać będzie się na dwóch poziomach: strategicznym i na poziomie poszczególnych celów Programu.

Odpowiedzialność za zarządzanie strategiczne Programem należeć będzie do zespołu, w skład którego wejdą: Zastępca Dyrektora ds. Rodziny i Dziecka MOPR, Zastępca Dyrektora ds. Rozwoju MOPR, Kierownik Zespołu Programów i Projektów MOPR, przedstawiciel Wydziału Rozwoju Społecznego UMG. Zarządzanie Programem na poziomie celów:

Każdy z celów zarządzany będzie przez zespół składający się z 3 reprezentantów kadry MOPR w Gdańsku:

- 1) Cel 1 - Kierownik Działu Wspierania Rodziny (DWR), Kierownik Centrum Pracy Socjalnej (CPS 2), pracownik Zespołu Programów i Projektów (ZPP);
- 2) Cel 2 - Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej (DPR), Kierownik Centrum Pracy Socjalnej (CPS 3), pracownik Zespołu Programów i Projektów (ZPP);
- 3) Cel 3 - Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej (DPI), Kierownik Centrum Pracy Socjalnej (CPS 8), pracownik Zespołu Programów i Projektów (ZPP).

Monitorowanie wskaźników (produktu i rezultatu) odbywać się będzie m.in. poprzez weryfikację danych zawartych w: sprawozdaniach z działalności MOPR, sprawozdaniach ☐ IPS, umowach zawartych na realizację zadań, raportach z systemu STD-Pomost, oceny zasobów pomocy społecznej, katalogu ulg i zniżek, sprawozdań realizatorów zajęć, programów wypoczynku letniego i zimowego, diagnozie potrzeb szkoleniowych i zaświadczeniach o ukończeniu szkoleń, listach obecności i protokołach ze spotkań, wypracowanych modelach i sprawozdaniach z ich wdrażania, informacji w uruchomionej bazie, komunikatach prasowych, przygotowanych analizach, sprawozdaniach realizatorów programu.

Elementem wdrażania programu będzie wykorzystanie ustalonej podczas spotkań konsultacyjnych w ramach prac nad powstaniem programu informacji dotyczącej zidentyfikowanych obszarów problemowych w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej i usamodzielniania wychowanków.

		Informacja będzie wykorzystana poprzez opracowanie szacowania potrzeb merytorycznych, organizacyjnych i finansowych oraz harmonogramów działań mających na celu prace nad ww. zidentyfikowanymi obszarami. Zadanie to będzie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pod kierunkiem Wydziału Rozwoju Społecznego.
Podstawa prawna		1. ustawa o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)
		2. ustawa o samorządzie powiatowym (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.)
		3. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.)
		4. ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.)
Komplementarność z krajowymi dokumentami strategicznymi	nazwa dokumentu	Resortowy Program Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2014.
	cele	Celem programu jest wspieranie jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego w rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej
	nazwa dokumentu	Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014.
	cele	Celem programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny, a także wsparcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez rozwój sieci koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
Komplementarność z regionalnymi dokumentami strategicznymi	nazwa dokumentu	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego
	cele	Cel strategiczny 2: Aktywni Mieszkańcy
	nazwa dokumentu	Regionalny Program Strategiczny: Aktywni Pomorzanie
	cele	Cel szczegółowy 1: Wysoki poziom zatrudnienia; cel szczegółowy 2: Wysoki poziom kapitału społecznego; cel szczegółowy 3: Efektywny system edukacji
	nazwa dokumentu	Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego.
	cele	Cel strategiczny 1: Właściwie funkcjonująca rodzina
	nazwa dokumentu	Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

	cele	wszystkie cele programu
Komplementarność z lokalnymi dokumentami strategicznymi	nazwa dokumentu	Strategia Rozwoju Gdańska
	cele	Priorytet strategiczny Mieszkańcy
	nazwa dokumentu	Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
	cele	Priorytetowy cel główny 2: Zbudowanie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
	nazwa dokumentu	Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2016
	cele	cel szczegółowy 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie problemu przemocy w rodzinie oraz propagowanie właściwych postaw i zachowań społecznych; cel szczegółowy 2: Dostosowanie do aktualnych potrzeb dostępności do specjalistycznej pomocy, ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
	nazwa dokumentu	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku na rok 2015
	cele	cel główny 1: Zmniejszenie popytu na alkohol oraz ograniczenie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu na terenie Gdańska; cel główny 3: Ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych będących konsekwencją używania alkoholu.
	nazwa dokumentu	Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2015 - 2020
	cele	Cel strategiczny: Ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.
	nazwa dokumentu	Program „Duża Gdańska Rodzina” na lata 2010 – 2015
	cele	cel 1: Promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku; cel 2: Umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej i wielopokoleniowej; cel 3: Zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.
	nazwa dokumentu	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2014 - 2018.

	cele	Poprawa wykorzystania i racjonalizacja gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska i zasobem tymczasowych pomieszczeń.
	nazwa dokumentu	Miejski program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2014 - 2015
	cele	Cel szczegółowy 2: Efektywna pomoc w podejmowaniu zatrudnienia przez osoby bezrobotne.
	nazwa dokumentu	Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Wybrany Chorobom Społecznym dla Gminy Miasta Gdańsk na lata 2014 - 2016
	cele	Cel strategiczny: Poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców Gdańska poprzez organizację badań profilaktycznych i kształtowanie prozdrowotnego stylu życia.
Powiązanie z innymi dokumentami m.in. rekomendacjami, wytycznymi	nazwa dokumentu	Procedura Niebieska Karta
	cele	Rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
	nazwa dokumentu	Procedura Interwencji w Sytuacji Krzywdzenia Dziecka
	cele	Procedura ułatwia podejmowanie działań i zawiera schematy postępowania interwencyjnego służb szczególnie odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa dziecka, które współdziałają w ramach interwencji.
Powiązanie z innymi projektami	nazwa projektu	Start w dorosłość
	cele projektu	Podniesienie poziomu aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej 20 bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, uczących się i usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej w wieku 18 - 25 lat.
Lider/koordynator	nazwa instytucji/ jednostki/ organizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku
	koordynator	Zastępca Dyrektora ds. Rodziny i Dziecka MOPR
	e-mail	dyrekcja@mopr.gda.pl
	telefon	tel. 58/342 31 34
	osoba do kontaktu	kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR/kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR/ kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR

	e-mail	dyrekcja@mopr.gda.pl
	telefon	tel. 58/342 31 34
	adres biura strategii/programu/projektu	80-432 Gdańsk ul. Leczkowa 1A
Partnerzy	partner	Wydział Rozwoju Społecznego UMG
	partner	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
	partner	Powiatowy Urząd Pracy
	partner	placówki oświatowe
	partner	Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży
	partner	Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień
	partner	Ośrodek Promocji Zdrowia i Sprawności Dziecka
	partner	Policja
	partner	Sąd
	partner	podmioty lecznicze
	partner	organizacje pozarządowe
Realizatorzy	realizator	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku
	realizator	Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne
	realizator	Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży
	realizator	Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień
	realizator	Ośrodek Promocji Zdrowia i Sprawności Dziecka
	realizator	organizacje pozarządowe realizujące na zlecenie Miasta zadania w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej
W pracach nad budowaniem Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej udział wzięli: Magdalena Malczewska – Wydział Rozwoju Społecznego - Urząd Miejski w Gdańsku Ewelina Nosek - Wydział Rozwoju Społecznego - Urząd Miejski w Gdańsku Anna Sobota – Z-ca Dyrektora ds. Rodziny i Dziecka - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Ewa Wołczak – Z-ca Dyrektora ds. Rozwoju - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Lidia Kamińska – Dział Wspierania Rodziny - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Elżbieta Omiecińska – Dział Pieczy Instytucjonalnej - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Joanna Radzimowska – Dział Pieczy Rodzinnej - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku		

Marta Ciszek – Zespół Programów i Projektów - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Marcin Męczykowski – Zespół Programów i Projektów - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Elżbieta Puksza - Zespół Planowania i Sprawozdawczości - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku	
II. Diagnoza	Źródło danych
1. Diagnoza do Gdańskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej został opracowany w oparciu o konsultacje i spotkania przeprowadzone z podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań w obszarze wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. W spotkaniach w terminach: 13 - 14 maja 2014 r., 16 czerwca 2014 r., 30 czerwca 2014 r. oraz 1 - 3 września 2014 r. udział wzięli przedstawiciele następujących podmiotów: Centrum Interwencji Kryzysowej PCK Dom Integracyjno - Rodzinny Fundacja „Życ z Pompą” Fundacja dla Rodziny „Ogniska Nadziei” Fundacja Inicjatyw Społecznie Odpowiedzialnych Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry „FOSA” Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień Gdańskie Stowarzyszenie „Promyk Nadziei” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku Ośrodek Promocji Zdrowia i Sprawności Dziecka Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 4 Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 6 Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Pelikan” Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko” Urząd Miejski w Gdańsku Na podstawie wniosków z ww. spotkań opracowano zadania przyporządkowane do każdego celu i zawarte w cz. III Programu oraz informację dot. zidentyfikowanych obszarów problemowych w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej i usamodzielniania wychowanków. W dniach 20 - 26 lutego 2015 r. przeprowadzono również konsultacje Programu z zainteresowanymi podmiotami za pośrednictwem strony internetowej MOPR.

DIAGNOZA DO GDAŃSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. OPIS MERYTORYCZNY

Działania mające na celu wspieranie rodzin i dzieci w Gdańsku realizowane są przede wszystkim w oparciu o obowiązującą od 1 stycznia 2012 r. ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) oraz uchwałę Nr XXXIII/718/12 Rady Miasta Gdańska w sprawie przyjęcia „Gdańskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 - 2014”.

Wdrażany system wsparcia zorientowany jest na potrzeby odbiorców – rodziny i dziecka, a regułą jego działania jest dostosowywanie się i reagowanie na pojawiające się w rodzinie trudności poprzez stałe udoskonalanie oraz poszerzanie oferty pomocy. System wspierania funkcjonujący zgodnie z zasadą ponadsektorowej współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin i dzieci, działa w ramach trzech obszarów zadaniowych:

- ✓ wspierania rodziny
- ✓ wspierania systemu pieczy zastępczej
- ✓ wspierania usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

Ponad wyznaczonymi ramami organizacyjnymi systemu, jako priorytetową przyjęto zasadę, zgodnie z którą w pierwszej kolejności zabezpieczane są kompleksowe formy pomocy rodzinie w środowisku, a tam gdzie nie jest to możliwe promuje się rodzinne formy wsparcia, jednocześnie dążąc do zmniejszenia liczby dzieci w systemie pieczy instytucjonalnej. Przyjęty trójsektorowy podział obszarów zadaniowych został podyktowany koniecznością usystematyzowania i zobrazowania proponowanej oferty wsparcia na potrzeby niniejszego Programu. Należy mieć jednak na uwadze, że dostępne w ramach istniejącego systemu formy pomocy, mogą być kierowane zarówno do rodzin i dzieci w środowisku jak i tych funkcjonujących już w systemie pieczy zastępczej lub środowisku usamodzielniających się wychowanków.

Oferta w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności obejmuje pomoc pracownika socjalnego (praca socjalna), asystenta rodziny, placówek wsparcia dziennego np. w formie świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, rodzin wspierających, różnorodnych form specjalistycznego, kompleksowego poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, diagnostyki psychospołecznej. Ponadto praca z rodziną prowadzona jest w formie terapii systemowej rodzin, treningów umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Wzmocnienie potencjału rodziny odbywa się także poprzez dążenie do współpracy pomiędzy rodzinami, wymiany doświadczeń, tworzenia grup wsparcia, grup samopomocy. Inne formy pomocy funkcjonujące w ramach systemu to realizacja takich programów jak „Pomoc państwa w dożywianiu dzieci”, „Program Duża Gdańska Rodzina” i „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny”, a także organizacja różnych form wypoczynku letniego dla dzieci.

W zakresie wspierania systemu pieczy zastępczej, dzieci i rodziny mogą korzystać z oferty rodzinnych form wsparcia, tj. rodzin zastępczych zawodowych (w tym pogotowi rodzinnych i specjalistycznych rodzin zastępczych), rodzin zastępczych niezawodowych, spokrewnionych, rodzinnych domów dziecka. Ponadto proponowane są szkolenia dla kandydatów na opiekunów zastępczych oraz szkolenia podnoszące ich kwalifikacje. Dodatkowo rodziny i dzieci mają do dyspozycji wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzin pomocowych. Instytucjonalne formy wsparcia w systemie pieczy zastępczej sprawuje się w formie placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych. Placówka opiekuńczo-wychowawcza może być

przewodzona jako placówka typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno - terapeutycznego lub rodzinnego.

Z kolei do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej kieruje się wsparcie w postaci: pomocy mieszkaniowej w postaci lokali pochodzących z zasobów Miasta Gdańska, pomocy finansowej (świadczenie na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej, poprawę warunków mieszkaniowych, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia), a także specjalistycznej pomocy doradcy zawodowego.

Poniżej opisane zostały dane statystyczne dotyczące poszczególnych form pomocy, aktualne zasoby, a także zaobserwowane tendencje i wynikające z nich propozycje kierunków koniecznych działań.

2. DANE STATYSTYCZNE

Najczęstszymi powodami korzystania klientów z pomocy społecznej w 2014 roku były czynniki ekonomiczne (ubóstwo i bezrobocie), które stanowiły 41,5%. Kolejna grupa to powody zdrowotne (wśród nich niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba), które wyniosły 39,8%. Z pomocy z powodu problemów opiekuńczo – wychowawczych skorzystało 1098 rodzin. Wsparciem asystentów rodziny zostały objęte 293 rodziny z 652 dziećmi, co do których istniało zagrożenie umieszczenia w pieczy zastępczej, natomiast 64 dzieci umieszczonych zostało w pieczy instytucjonalnej. W tym okresie 26 dzieci powróciło z pieczy do środowiska rodzinnego. Powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej były w 47% problemy opiekuńczo - wychowawcze a w 29% problemy uzależnienia rodziców.

TABELA 1. DANE STATYSTYCZNE (MOPR w Gdańsku)

Forma wsparcia	Liczba rodzin/Liczba dzieci objętych wsparciem		
	2012	2013	2014
Praca socjalna	9.933 rodzin	10.042 rodzin	9.351 rodzin
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	815 rodzin	735 rodzin	1.047 rodzin
Asystenci rodziny	305 rodzin	368 rodzin	293 rodzin
Rodziny wspierające	0 dzieci	8 dzieci	1 dziecko
Mediacja rodzinna	20 rodzin	20 rodzin	25 rodzin
Terapia uzależnień (alkoholizm)	86 środowisk	51 środowisk	264 środowiska
Karta Dużej Gdańskiej Rodziny	3.841 rodzin	4.409 rodzin	4.917 rodzin
Diagnoza psychospołeczna rodzin	-	50 rodzin	49 rodzin
Posiłek dla dzieci w szkołach			
<i>w tym ciepły posiłek</i>	2.621 dzieci	2.936 dzieci	3.124 dzieci
<i>w tym „zdrowa kanapka”</i>	-	614 dzieci	724 dzieci
Organizacja wypoczynku letniego (kolonie)	200 dzieci	150 dzieci	162 dzieci
Placówki wsparcia dziennego	362 dzieci	334 dzieci	375 dzieci
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	90 rodzin	125 rodzin	174 rodziny
Rodzinna Piecza Zastępcza, w tym:	429 rodzin 597 dzieci	436 rodzin 620 dzieci	399 rodzin 589 dzieci

<i>rodziny zastępcze zawodowe</i>	34 rodziny 82 dzieci	31 rodzin 94 dzieci	34 rodzin 104 dzieci
<i>rodzinne domy dziecka</i>	6 rodzin 39 dzieci	9 rodzin 48 dzieci	9 rodzin 55 dzieci
<i>rodziny zastępcze niezawodowe</i>	117 rodzin 143 dzieci	123 rodziny 150 dzieci	118 rodzin 131 dzieci
<i>rodziny zastępcze spokrewnione</i>	272 rodziny 333 dzieci	273 rodziny 328 dzieci	238 rodzin 299 dzieci
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	20 rodzin	29 rodzin	23 rodziny
Szkolenia dla rodzin zastępczych oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	0 rodzin	37 rodzin	31 rodzin
Liczba rozwiązanych zawodowych rodzin zastępczych oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	2 rodziny 6 dzieci	6 rodzin 7 dzieci	4 rodziny 12 dzieci
Rodziny pomocowe	36 dzieci	55 dzieci	52 dzieci
% dzieci powracających do rodziny naturalnej, w stosunku do ogółu dzieci wychodzących z pieczy	25%	17%	16%
Instytucjonalna Piecza Zastępcza w tym:	313 dzieci	335 dzieci	345 dzieci
<i>placówki typu rodzinnego</i>	37 dzieci	43 dzieci	34 dzieci
<i>placówki socjalizacyjne</i>	203 dzieci	227 dzieci	239 dzieci
<i>placówki interwencyjne</i>	73 dzieci	65 dzieci	65 dzieci
Mieszkania chronione dla wychowanków	0 wychowanków	18 wychowanków	16 wychowanków
Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej	329	380	356
<i>w tym świadczenie na usamodzielnienie</i>	31	52	33
<i>w tym świadczenie na kontynuowanie nauki</i>	312	313	278
<i>w tym świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowej</i>	90	32	37
<i>w tym świadczenie na poprawę warunków mieszkaniowych</i>	129	123	104

3. ZASOBY – dane za rok 2014

TABELA 2. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Typ placówek	Liczba placówek	Liczba miejsc
Niepubliczne Placówki wsparcia dziennego, w tym:	16	375
w formie opiekuńczej	14	
w formie specjalistycznej	2	
Liczba szkół realizujących program dożywiania	149	
Publiczne placówki zapewniające dzieciom opiekę całodobową, w tym:	19	345
placówki typu rodzinnego	2	34
placówki socjalizacyjne	16	239
placówki interwencyjne	1	72
Niepubliczne placówki zapewniające dzieciom opiekę całodobową, w tym:	7	98
placówki typu rodzinnego	0	0
placówki socjalizacyjne	7	98
placówki interwencyjne	0	0
Mieszkania chronione dla wychowanków	3	22
Liczba organizacji realizujących zadania z zakresu wsparcia rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na zlecenie MOPR	17	
w tym liczba organizacji świadczących poradnictwo specjalistyczne	5	
w tym liczba organizacji prowadzących mieszkania chronione	2	

TABELA 3. ZASOBY KADROWE

Kadra - wyszczególnienie	Liczba osób
Pracownicy socjalni MOPR (łącznie z projektami)	217
<i>w tym pracownicy socjalni ds. rodziny i dziecka</i>	80
Poradnictwo specjalistyczne świadczone przez MOPR	17
Asystenci rodziny	23
Rodziny wspierające	1 rodzina
Kadra w placówkach wsparcia dziennego	103
<i>w tym bezpośrednio z dzieckiem</i>	77
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	7
Zawodowe rodziny zastępcze i Rodzinne Domy Dziecka	4
Rodziny pomocowe	17 rodzin
Kadra w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	171
<i>w tym w publicznych</i>	121
<i>w tym bezpośrednio z dzieckiem</i>	94
<i>w tym niepublicznych</i>	50
<i>w tym bezpośrednio z dzieckiem</i>	44

TABELA 4. ZASOBY FINANSOWE (dane MOPR w Gdańsku)

Zadania	Środki finansowe na realizację zadania (zł)
Pracownicy socjalni w MOPR	10.098.223
Poradnictwo specjalistyczne w MOPR	722.651
Asystenci rodziny w MOPR	784.914
Rodziny wspierające	2.129
Mediacja rodzinna	10.000
Terapia uzależnień (alkoholizm)	19.799
Placówki wsparcia dziennego	1.631.349
Koszty dożywiania dzieci w szkołach	1.272.522
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w MOPR	322.582
Rodziny zastępcze (świadczenia i wynagrodzenia)	4.150.790
Zawodowe rodziny zastępcze i Rodzinne Domy Dziecka	4.497.655
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i rodzin zastępczych	24.000
Rodziny pomocowe	13.048
Publiczne Placówki Opiekuńczo-wychowawcze	8.154.979
Niepubliczne Placówki Opiekuńczo-wychowawcze	3.734.328
Mieszkania chronione	139.600
Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej	1.782.678
<i>w tym świadczenie na usamodzielnienie</i>	187.794
<i>w tym świadczenie na kontynuowanie nauki</i>	1.244.620
<i>w tym świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowej</i>	154.397
<i>w tym świadczenie na poprawę warunków mieszkaniowych</i>	287.276

Źródła: Sprawozdania z działalności MOPR w Gdańsku, Ocena zasobów pomocy społecznej, sprawozdania MPiPS, opracowania własne.

ZASOBY RZECZOWE

Miasto Gdańsk w swoich zasobach rzeczowych dysponuje m.in. lokalami, w których swoje siedziby mają Centra Pracy Socjalnej MOPR. Ponadto Miasto udostępnia zasoby lokalowe m.in. na cele związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego. Ponadto w roku 2013 cztery placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe otrzymały dodatkowe środki finansowe w ramach Resortowego Programu dofinansowania standardów placówek wsparcia dziennego.

4. TENDENCJE I WNIOSKI

Tendencja: Dane statystyczne wykazują, iż głównymi problemami rodzin, z których dzieci trafiają do pieczy zastępczej są: bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych rodziców (47%) oraz uzależnienie (najczęściej od alkoholu) 29%.

Wniosek: Wsparcie rodziny naturalnej w prawidłowym wypełnianiu swojej funkcji na etapie, gdy dziecko jest jeszcze w domu rodzinnym, winno być priorytetem w działaniach środowiskowych asystenta i pracownika socjalnego. W pracy z rodziną MOPR w Gdańsku

będzie dążył do zwiększenia liczby specjalistów wspierających rodzinę w pokonywaniu problemów poprzez rozwój form kompleksowego wspierania rodzin. Pozwoli to na całościowe podejście do problemów rodziny, racjonalne wykorzystanie zasobów specjalistów oraz rozwój współpracy w zakresie organizacji i realizacji zadania. Wśród kadry MOPR w Gdańsku znajdują się pracownicy posiadający dodatkowe kwalifikacje do pracy z rodzinami z dziećmi m.in. w następujących dziedzinach: w 2013 r. 32 pracowników ukończyło szkolenie z dialogu motywującego, 13 osób mediacje z różnym poziomem zaawansowania, 4 osoby nabyły kwalifikacje do prowadzenia szkolenia PRIDE, a także kwalifikacje do prowadzenia szkoły dla rodzica, terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach i psychoterapii.

Fundamentalną rolę we wspieraniu rodziny pełni asystent rodziny, który identyfikuje wraz z rodziną jej problemy oraz motywuje do zmiany. Z uwagi na specyfikę problemów w rodzinach duży nacisk należy położyć na podnoszenie wiedzy i umiejętności wśród pracowników socjalnych i asystentów w zakresie pracy z rodzinami z problemem alkoholowym oraz wyposażenie ich w narzędzia do diagnozowania problemów. Ponadto istotna jest realizacja programów i projektów skierowanych do rodzin z problemem alkoholowym przy jednoczesnych problemach opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównym celem tych projektów jest wzmocnienie rodzin w prowadzeniu zdrowego trybu życia oraz wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Realizatorzy projektów powinni ściśle współpracować z pracownikami socjalnymi i asystentami w zakresie informowania o wsparciu i pomocy specjalistycznej udzielanej kierowanym podopiecznym.

Tendencja: Spadek liczby rodzin wspierających w stosunku do ubiegłego roku, z których pomocy mogłaby skorzystać rodzina przy wypełnianiu funkcji opiekuńczych, wychowawczych i społecznych.

Wniosek: Należy podjąć działania ukierunkowane na wzrost liczby rodzin wspierających z najbliższego otoczenia, z których pomocy będą mogły skorzystać rodziny w kryzysie (np. poprzez kampanię medialną). Jednocześnie ze względu na trudne uwarunkowania rozwoju tej formy wsparcia i brak kapitału społecznego należy rozważyć kwestie rozwijania wolontariatu i współpracy z Centrum Wolontariatu na rzecz wspomagania dzieci.

Tendencja: Wzrost liczby dzieci korzystających z placówek wsparcia dziennego.

Wniosek: Systematycznie należy poszerzać zakres oferty w placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia wymagających wsparcia z uwagi na prawdopodobieństwo zachowań ryzykownych. Dodatkowo, w nowo powstałych dzielnicach tj. Osowa, Chełm i innych brak jest oferty dla dzieci w zakresie organizacji czasu wolnego, co wskazuje konieczność stworzenia miejsc dla dzieci z tych rejonów. W zakresie organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży istotna jest współpraca ze szkołami, realizacja podwórkowych form zajęć dla dzieci oraz rozwój wolontariatu.

Tendencja: Wzrasta liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, co jest bardzo pożądaną tendencją.

Wniosek: Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny ... obliuguje samorządy do zmniejszenia obciążenia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z 30 rodzin do 15 rodzin, co oznacza konieczność zatrudnienia kolejnych specjalistów.

Tendencja: Z danych statystycznych wynika, że powroty dzieci do rodziny naturalnej, które powinny być priorytetem w pieczy zastępczej plasują się dość wysoko - pomiędzy 16% a 25%. Nie mniej jednak zauważalny w ciągu dwóch lat 9% spadek jest stanem niepokojącym. Sytuacja ta związana jest z koniecznością długoterminowej pracy z rodziną nad wzmocnieniem funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Ponadto obciążenie sądów rodzinnych wprost przekłada się na przewlekłość postępowań w sprawach dotyczących odzyskania władzy rodzicielskiej i opieki nad dzieckiem opóźniając w ten sposób powrót dziecka do rodziny biologicznej.

Wniosek: Wsparcie rodziny naturalnej w odzyskaniu, bądź nabyciu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych na etapie, gdy dziecko jest już w pieczy rodzinnej, powinno być kontynuowane przez asystenta lub/i pracownika socjalnego, celem stworzenia dziecku bezpiecznych warunków do powrotu do domu rodzinnego. W innym przypadku wszelkie działania służb wchodzących w skład zespołu oceniającego sytuację dziecka w pieczy zastępczej, należy ukierunkować na adopcję, szczególnie jeśli chodzi o dzieci do lat 10. Działania MOPR w tym zakresie winny być ściśle skorelowane z działaniami służb sądowych.

Tendencja: Spada liczba rodzin zastępczych zawodowych oraz dzieci w nich umieszczanych, a także obserwuje się spadek liczby rodzin zastępczych spokrewnionych. Jednocześnie rośnie liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Wzrasta także liczba dzieci umieszczanych w rozwiązywanych później rodzinach zastępczych zawodowych, co spowodowane jest wypaleniem zawodowym, niewystarczającymi umiejętnościami rodziców w zakresie radzenia sobie z coraz bardziej złożonymi problemami wychowawczymi.

Wniosek: Wiele dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych spokrewnionych narażonych jest na zjawisko dziedziczenia patologii rodzinnych, co stwarza sytuację pozornej pieczy zastępczej.

W konsekwencji, przekazywane dziecku nieprawidłowe wzorce rodzinne służą ich powielaniu w życiu dorosłym. Dlatego konieczne jest prowadzenie intensywnej kampanii na rzecz pozyskiwania kandydatów do prowadzenia rodzinnej pieczy zastępczej i co się z tym wiąże organizowanie specjalistycznych szkoleń. Oferta szkoleń podnoszących i rozwijających kompetencje opiekunów zastępczych winna być stale dostosowywana do potrzeb odbiorców. Konieczne jest zatem wyposażanie zawodowych opiekunów zastępczych w dodatkową wiedzę specjalistyczną oraz supervizję.

Istotnym czynnikiem kształtującym liczbę rodzin zastępczych jest ich zasób mieszkaniowy. Pożądane jest działanie w kierunku pozyskiwania mieszkań dla rodzin zastępczych z zasobów komunalnych miasta poprzez m.in. międzysektorową współpracę z TBS i deweloperami oraz uwzględnienie tych działań w wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska.

Tendencja: Wzrasta liczba rodzin pomocowych oraz liczba dzieci, które znalazły opiekę w tych rodzinach. Jest to tendencja pożądana, ponieważ przekłada się na jakość pracy opiekunów zastępczych, którzy z racji wykonywanej pracy narażeni są na wypalenie zawodowe.

Wniosek: Wskazany jest rozwój w obszarze rodzin pomocowych, gdyż rodziny zastępcze coraz chętniej sięgają po tę formę wsparcia m.in.: w okresie urlopu, udziału w szkoleniach, pobytu w szpitalu lub w przypadku innych nieprzewidzianych trudności czy też zdarzeń losowych.

Tendencja: Spada liczba usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, którzy wymagają odpowiednich warunków mieszkaniowych - w okresie przejściowym w postaci mieszkań chronionych i docelowo mieszkań z zasobów miasta.

Wniosek: Nadal konieczna jest kontynuacja i wzmoczenie działań w kierunku zmniejszania liczby dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz jednocześnie zapewnienie odpowiedniej liczby mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków.

Należy rozważyć zmianę uchwały RMG dot. wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska pod kątem dostosowania uwarunkowań finansowych kwalifikujących wychowanków do mieszkań z zasobów miasta. Aktualny zapis nie zawsze pozwala (po przekroczeniu kryterium dochodowego) na otrzymanie mieszkania komunalnego a jednocześnie wyklucza otrzymanie mieszkania z GTBS.

III. Cele główne i szczegółowe strategii/programu/projektu/programu

OBSZAR 1: WSPIERANIE RODZINY

Cel główny 1: Wysoka jakość działań w systemie wspierania rodziny

Cel szczegółowy 1.1 Wzmocnienie potencjału rodzin. Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin.

Cel szczegółowy 1.2 Profesjonalizacja kadr pracujących z rodzinami

Cel szczegółowy 1.3 Doskonalenie organizacji pracy w systemie wspierania rodziny

OBSZAR 2: PIECZA ZASTĘPCZA

Cel główny 2: Rozwój, doskonalenie miejskiego systemu pieczy zastępczej. Doskonalenie systemu pieczy instytucjonalnej przy jednoczesnym nadanym priorytecie dla rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 2.1 Wysoka jakość oddziaływań na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Cel szczegółowy 2.2 Wzmocnienie potencjału rodzin biologicznych. Aktywizacja rodzin biologicznych

Cel szczegółowy 2.3 Profesjonalizacja rodzin zastępczych i kadr placówek pieczy instytucjonalnej.

Cel szczegółowy 2.4 Doskonalenie organizacji w systemie pieczy zastępczej

OBSZAR 3: USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW

Cel główny 3: Wysoka jakość działań podejmowanych na rzecz usamodzielnienia wychowanków

Cel szczegółowy 3.1 Wzmocnienie potencjału usamodzielnianych wychowanków

Cel szczegółowy 3.2 Wzmocnienie potencjału kadr pracujących z usamodzielnianymi wychowankami również na etapie przed opracowaniem indywidualnego programu usamodzielnienia.

Cel szczegółowy 3.3 Doskonalenie organizacji pracy na rzecz usamodzielniania wychowanków.

wnioski z diagnozy	cele główne	cele szczegółowe	zadania	beneficjenci	liczba beneficjentów (wartość na 2014 r.)	nazwa wskaźnika	wartość wskaźnika (plan na 2015 r. *)	koordynator	realizator
1. Wspieranie rodziny	1. Wysoka jakość działań w systemie wspierania rodziny	1.1 Wzmocnienie potencjału rodzin. Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin.	1.1.1 Prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzin w kryzysie, w tym także rodzin niekorzystających dotychczas z pomocy a jej potrzebujący	rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	1510	liczba rodzin objętych pracą socjalną	1550	Kierownik Centrum Pracy Socjalnej 2 MOPR	MOPR
			1.1.2 Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny polegającego na systematycznym towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny oraz rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych			liczba kontraktów, planów pracy socjalnej z rodziną	700		
			1.1.3 Zapewnienie wsparcia rodzin wspierających w zakresie aktywnej pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających poprzez wspólnie ustalone przez rodziny formy pomocy			liczba rodzin objętych asystenturą	320	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR
			1.1.4 Prowadzenie pracy z rodziną uwzględniającej konieczność kompleksowego wspierania rodziny z udziałem wysokospecjalistycznej kadry i zawierającej kryteria oceny pracy z rodziną (zadanie ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)			liczba dzieci w rodzinach objętych asystenturą	700		
			1.1.5 Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego, rodzinnego świadczonego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Zapewnienie specjalistycznej pomocy dzieciom, ofiarom przemocy seksualnej i ich rodzicom/opiekunom z rodzin z problemem alkoholowym.			liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej	2	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR
			1.1.6 Zapewnienie wsparcia psychiatrycznego oraz wsparcia konsultanta ds. uzależnień w zakresie			liczba rodzin objętych kompleksową formą wsparcia	60	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO
						liczba porad psychologicznych	2300	Kierownik Zespołu Rozwoju Kadr i Doradztwa Metodycznego MOPR	MOPR, NGO, GOPP, PPP
						liczba porad prawnych	800		
						liczba podmiotów świadczących poradnictwo	3		
						liczba konsultacji psychiatrycznych	30	Kierownik Zespołu Rozwoju	MOPR, NGO

1. Wspieranie rodziny									
1. Wysoka jakość działań w systemie wspierania rodziny									
1.1 Wzmocnienie potencjału rodzin. Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin.		oceny, rozpoznania, leczenia, rehabilitacji i zapobiegania umysłowym, emocjonalnym i behawioralnym zaburzeniom, udzielania pomocy osobom uzależnionym od narkotyków, alkoholu oraz innych używek				liczba konsultacji w sprawie uzależnień	180	Kadr i Doradztwa Metodycznego MOPR	
		1.1.7 Organizowanie terapii dla rodzin nastawionej na rozwiązanie konfliktu, redukcję lęku oraz wspieranie funkcjonujących w rodzinie sił, działających w kierunku uzyskania zdrowia emocjonalnego				liczba rodzin korzystających z terapii rodzinnej	40	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO, GOPP, PPP
		1.1.8 Organizowanie mediacji rodzinnych w zakresie spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny i potrzebami ich członków takich jak: sposób wykonywania władzy rodzicielskiej, relacja między opiekunami, kontakty z dziećmi, sprawy majątkowe				liczba rodzin korzystających z mediacji	20	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO, GOPP, PPP
		1.1.9 Organizacja warsztatów, szkół dla rodziców mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców, które pozwolą im radzić sobie w trudnych dla nich sytuacjach związanych z wychowywaniem dziecka (zadanie ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)				liczba rodzin korzystających ze szkół dla rodziców i warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze	30	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO, GOPP, GCPU, PPP
		1.1.10 Zapewnienie rodzinom wsparcia ekonomicznego poprzez udzielanie wsparcia materialnego i pieniężnego w sytuacji wystąpienia okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy				liczba zasiłków	7100	Kierownik Centrum Pracy Socjalnej 2	MOPR
						liczba świadczeń rodzinnych	378 000		
		1.1.11 Wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez poszerzenie usług w ramach funkcjonującej Gdańskiej Karty Dużej Rodziny oraz Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny dla rodzin w której jest 3 lub więcej dzieci				liczba dodatków mieszkaniowych	7800	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, UMG, ZTM, jednostki organizacyjne miasta, inni partnerzy karty
						liczba rodzin korzystających z Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny	920		
						liczba podmiotów uczestniczących w Gdańskiej Karcie Dużej Rodziny	40		
		1.1.12 Realizacja zadań/programów profilaktycznych, w szczególności dot. zagrożeń technologicznych oraz prozdrowotnych w zakresie dostępności używek (profilaktyka szkolna i środowiskowa) a także poszerzenia oferty organizacji czasu wolnego, w szczególności dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia wymagających wsparcia z uwagi na prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań				liczba osób korzystających z Gdańskiej Karty Dużej Rodziny	5000	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, GCPU, NGO
						liczba programów profilaktyki środowiskowej	16		
						liczba uczniów objętych profilaktyką środowiskową	400		
						liczba nowych placówek wsparcia dziennego w stosunku do liczby istniejących placówek	3/16		

1. Wspieranie rodziny

1. Wysoka jakość działań w systemie wspierania rodziny

1.1 Wzmocnienie potencjału rodzin. Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin.

ryzykownych (zadanie ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)							
1.1.13 Zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży w celu wspierania ich prawidłowego rozwoju poprzez realizację programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" oraz inne formy uzupełnienia żywienia dla uczniów. Zapewnienie posiłków oraz pakietów żywnościowych dla osób dorosłych.				liczba dzieci korzystających z dożywiania	2490	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, placówki oświatowe, NGO
				liczba dzieci korzystających z dodatkowego dożywiania (kanapka w szkole)	730		
				liczba dorosłych korzystających z dożywiania	520		
1.1.14 Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych stanowiącego uzupełnienie do programów specjalistycznych realizowanych w ciągu roku szkolnego (zadanie ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)				liczba ofert dotyczących wypoczynku	5	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne miasta, NGO
				liczba dzieci korzystających z wypoczynku	200		
1.1.15 Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy (zadania ujęte w Gdańskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie)				wskaźniki zostały określone w Gdańskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie		Stanowisko ds. interwencji kryzysowej (DWR MOPR)	realizatorzy ujęci w programie
1.1.16 Prowadzenie działań w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych (zadania ujęte w Miejskim programie promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy) oraz realizacja Programu Aktywizacja i Integracja				liczba zdiagnozowanych osób pozostających bez pracy w celu doboru adekwatnych form wsparcia	2000	Kierownik Zespołu Programów i Projektów MOPR	realizatorzy ujęci w programie
				liczba osób objętych Programem Aktywizacja i Integracja	40		
1.1.17 Wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych w celu zapewnienia realizacji potrzeb edukacyjnych uczniów z ubogich rodzin				kwota przyznanych świadczeń	570992		
				liczba uczniów, którym przyznano wsparcie materialne	1240		
	pośredni	podmioty uczestniczące w systemie Gdańskiej Karty Dużej Rodziny	33	spadek liczby rodzin pobierających świadczenia w stosunku do liczby rodzin pobierających świadczenia z roku ubiegłego	3%	Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych MOPR	MOPR
		instytucje i organizacje pozarządowe	140	spadek liczby dzieci trafiających do pieczy zastępczej	5%		
				wzrost liczby rodzin wspierających	100%		
				wzrost liczby podmiotów	10%		

1. Wspieranie rodziny

1. Wysoka jakość działań w systemie wspierania rodziny

					będących partnerami GKDR			
					odsetek uczniów, którym zapewniono posiłek w stosunku do liczby potrzebujących	100%		
					wzrost liczby rodzin objętych kompleksową formą wsparcia w stosunku do liczby rodzin objętych taką formą w roku ubiegłym	20%		
1.2 Profesjonalizacja kadr pracujących z rodzinami	1.2.1 Szkolenia asystentów rodziny podnoszące kwalifikacje w zakresie nowych metod pracy z klientem oraz podnoszące wiedzę i umiejętności dotyczące współczesnych problemów społecznych, takich jak zagrożenia wynikające z nowych technologii, stosowanie używek	bezpośredni	asystenci rodziny	23	liczba asystentów objętych szkoleniami	23	Kierownik Zespołu Rozwoju Kadr i Doradztwa Metodycznego MOPR	MOPR
	1.2.2 Szkolenia pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej, pedagogów i psychologów szkolnych podnoszące kwalifikacje w zakresie nowych metod pracy z klientem oraz podnoszące wiedzę i umiejętności dotyczące współczesnych problemów społecznych, takich jak zagrożenia wynikające z nowych technologii, stosowanie używek				liczba pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej pracujących z rodzinami objętych szkoleniami	70	Kierownik Zespołu Rozwoju Kadr i Doradztwa Metodycznego MOPR	MOPR
	1.2.3 Zapewnienie wsparcia w postaci superwizji pracownikom kadr pracujących z rodzinami przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu				liczba pracowników objętych superwizją	80	Kierownik Zespołu Rozwoju Kadr i Doradztwa Metodycznego MOPR	MOPR, GCPU
	1.2.4 Zapewnienie wsparcia specjalistów w zakresie wspierania rodziny, np. psychiatry, konsultanta ds. uzależnień, terapeuty	pośredni	rodziny korzystające z pomocy kadr pomocy społecznej	1510	liczba specjalistów pracujących z rodziną	3	Kierownik Zespołu Rozwoju Kadr i Doradztwa Metodycznego MOPR	MOPR, GCPU, GOPP, PPP, NGO
					wzrost liczby pracowników objętych superwizją w stosunku do pracowników objętych superwizją z roku poprzedniego	10%		
					odsetek pracowników pracujących z rodzinami objętych szkoleniami w stosunku do liczby zatrudnionych pracowników pracujących z rodzinami	10%		

1. Wspieranie rodziny

1. Wysoka jakość działań w systemie wspierania rodziny

						odsetek rodzin korzystających ze wsparcia specjalisty w stosunku do liczby rodzin wspieranych przez ZRD MOPR	10%		
1.3 Doskonalenie organizacji pracy w systemie wspierania rodziny	1.3.1 Wdrażanie systemu uwzględniającego podział metod pracy wynikający ze zdiagnozowanego stopnia motywacji oraz istniejących zasobów wspieranej rodziny	bepośredni	MOPR, instytucje publiczne	120	produktu	liczba rodzin objętych podziałem pracy w zależności od stopnia motywacji i posiadanych zasobów	1550	Kierownik Centrum Pracy Socjalnej 7 MOPR	MOPR
	1.3.2 Zacieśnienie współpracy z innymi instytucjami i organizacjami świadczącymi różnorodne formy wsparcia rodziny w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, udział nowych podmiotów świadczących wsparcie dla rodzin oraz realizacja wieloletnich umów z zakresu wsparcia rodziny i ich wydłużanie					liczba zawartych umów	31	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO
						liczba wieloletnich umów z NGO z zakresu wsparcia rodziny	2		
	1.3.3 Opracowanie i wdrożenie modelu funkcjonowania placówek wsparcia dziennego					opracowanie modelu funkcjonowania placówek wsparcia dziennego	1	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, UMG, NGO
	1.3.4 Zapewnienie i bieżąca aktualizacja bazy informacyjnej o dostępnych usługach świadczonych dla rodzin na terenie Gdańska					liczba baz informacyjnych	1	Wydział Rozwoju Społecznego UMG	UMG, MOPR
						liczba podmiotów wpisanych do bazy	31		
	1.3.5 Zapewnienie lokalnego systemu wsparcia w celu wdrożenia działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży umożliwiających wczesne wykrywanie i reagowanie na sygnały wskazujące na problem uzależnień oraz występujące dysfunkcje w rodzinach					liczba lokalnych zespołów monitorujących	3	Kierownik Centrum Pracy Socjalnej 8 MOPR	MOPR, NGO, jednostki organizacyjne miasta
	1.3.6 Stosowanie dobrych praktyk w zakresie wspierania rodziny poprzez korzystanie z wypracowanych wzorców i ich promocję.					liczba zastosowanych dobrych praktyk	10	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO
	1.3.7 Podnoszenie zaufania mieszkańców Gdańska do oferowanych form pomocy poprzez promowanie działań realizowanych w zakresie wspierania rodziny, organizację przedsięwzięć i innych wyróżniających się działań na rzecz wspierania rodziny					liczba kampanii/konferencji/przedsięwzięć promujących wsparcie rodziny	10	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR, NGO
	1.3.8 Opracowanie katalogu niezbędnych usług dla rodziny w oparciu o zdefiniowany rodzaj problemu	liczba katalogów usług dla rodziny	1	Kierownik Działu Wspierania Rodziny MOPR	MOPR				
	rodziny korzystające z pomocy kadr pomocy społecznej	1510	rezultatu			- liczba opracowanych analiz dot. segmentacji klientów MOPR	8		
						wdrożenie modelu funkcjonowania placówek wsparcia dziennego	1		

						odsetek osób, które ukończyły aktywizację w ramach Programu Aktywizacja i Integracja zgodnie z zaplanowaną ścieżką	70%		
						liczba opracowanych analiz w zakresie diagnoz dot. osób pozostających bez pracy	8		
						liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem terapeutycznym	65	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, GOPP, PPP, NGO, placówki opiekuńczo-wychowawcze
						liczba dzieci objętych pomocą psychologiczną i psychiatryczną	170	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
						liczba dzieci objętych wsparciem edukacyjnym	148	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, placówki oświatowe, GCPU, NGO, placówki opiekuńczo-wychowawcze
						liczba dzieci objętych wsparciem w zakresie rozwoju zainteresowań	105	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, placówki oświatowe, NGO, placówki opiekuńczo-wychowawcze
						liczba dzieci korzystających z wypoczynku	680	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
						liczba dzieci korzystających ze zryczałtowanej kwoty na utrzymanie	640	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR
						liczba wolontariuszy do obsługi akcji jednorazowych	10	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, NGO, placówki opiekuńczo-wychowawcze
						liczba wolontariuszy do systematycznej pracy z klientem	85		
						liczba dzieci i młodzieży, które	8		

2. Piecza zastępcza									
2. Rozwój, doskonalenie miejskiego systemu pieczy zastępczej. Doskonalenie systemu pieczy instytucjonalnej przy jednoczesnym nadanym priorytecie dla rodzinnej pieczy zastępczej.									
2.2 Wzmocnienie potencjału rodzin biologicznych. Aktywizacja rodzin biologicznych			pośredni	zastępcze rodzinne domy dziecka placówki opiekuńczo – wychowawcze wolontariusze	9 21 10	rezultatu	ukończyły proces terapeutyczny - odsetek placówek korzystających z pomocy wolontariuszy w stosunku do wszystkich placówek	100%	
	2.2.1 Opracowanie i wprowadzenie modelu pracy z rodziną, której dziecko znajduje się w pieczy zastępczej (ze szczególnym uwzględnieniem nacisku na pracę z rodziną, której dziecko odebrano niedawno) uwzględniającego wielopropoblemowość rodzin, trudności i brak motywacji do wychowywania własnych dzieci, problem braku więzi z dzieckiem znajdującym się w pieczy	bezpośredni	rodziny biologiczne, których dziecko jest w pieczy zastępczej dzieci umieszczane w systemie pieczy zastępczej	883 915	produktu	liczba opracowanych modeli	1	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze , NGO
	2.2.2 Prowadzenie pracy socjalnej z rodziną, której dziecko znajduje się w pieczy zastępczej według standardów opracowanych w modelu oraz uwzględniającego uwarunkowania występujące w rodzinie					liczba rodzin, których dziecko jest w pieczy zastępczej objętych pracą socjalną wg modelu	200	Kierownik Centrum Pracy Socjalnej 3 MOPR	MOPR
	2.2.3 Organizacja miejsca kontaktu dzieci z rodzicami biologicznymi w celu odbudowania i utrzymania relacji rodzinnych					odsetek dzieci utrzymujących kontakt z rodzicami, którzy nie mają zakazu kontaktu z dziećmi	80%	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze , NGO
						liczba zapewnionych miejsc w placówkach, w których rodzice niemający zakazu kontaktu z dziećmi mają możliwość spotkania się ze swoimi dziećmi	21		
	2.2.4 Wdrożenie trójstronnej współpracy asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych	pośredni	rodziny zastępcze rodzinne domy dziecka placówki opiekuńczo - wychowawcze	378 9 21	rezultatu	liczba wdrożonych modeli	1	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR
						odsetek dzieci wracających do rodzin biologicznych w stosunku do dzieci opuszczających pieczę	25%		
	2.3.1 Wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, kadrę GOPP, GCPU, PPP	bezpośredni	rodziny zastępcze pracownicy kadr pieczy zastępczej MOPR	378 18	produktu	liczba koordynatorów	13	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, GOPP, GCPU, PPP
						liczba rodzin objętych	195		

2. Piecza zastępcza									
2. Rozwój, doskonalenie miejskiego systemu pieczy zastępczej. Doskonalenie systemu pieczy instytucjonalnej przy jednoczesnym nadanym priorytecie dla rodzinnej pieczy zastępczej.									
2.3 Profesjonalizacja rodzin zastępczych i kadr placówek pieczy instytucjonalnej									
2.3.2 Organizacja grup wsparcia dla opiekunów zastępczych doskonalących ich umiejętności opiekuńczo – wychowawcze, umożliwiających wymianę doświadczeń, towarzyszenie w rozwoju oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu		pracownicy kadr placówek opiekuńczo-wychowawczych		190		wsparciem koordynatorów			
2.3.3. Zapewnienie pomocy rodzin pomocowych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w celu sprawowania czasowej opieki nad dzieckiem w związku z płatnym wypoczynkiem osób pełniących pieczę oraz w okresie innych nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych		rodzinne domy dziecka		9		liczba grup wsparcia		2	
2.3.4 Zapewnienie pomocy przy opiece nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego						liczba rodzin pomocowych		20	
2.3.5 Skoncentrowane i systematyczne wsparcie psychologiczne\pedagogiczne i prawne dla opiekunów zastępczych uwzględniające szczególnie uwarunkowania w rodzinach i wspierające je w rozwoju						liczba dzieci objętych wsparciem rodzin pomocowych		60	
2.3.6 Rozwój kadry pieczy zastępczej poprzez zapewnienie specjalistycznych szkoleń koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej podnoszących wiedzę i umiejętności dotyczące metod pracy z rodzinami zastępczymi oraz uwzględniające problematykę współczesnych problemów społecznych, takich jak zagrożenia wynikające z nowych technologii oraz stosowania używek						liczba osób zatrudnionych do pomocy przy opiece nad dziećmi		25	
2.3.7 Rozwój kadry pieczy zastępczej poprzez zapewnienie specjalistycznych szkoleń rodzinom zastępczym, które zapewnią im pełniejsze wsparcie w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz wzmocnienie i stymulowanie do skutecznego radzenia sobie ze złożonymi trudnościami w rodzinie, w tym również z zagrożeniami związanymi z nowymi technologiami oraz stosowaniem używek oraz będą przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu						liczba opiekunów objętych poradnictwem psychologicznym/pedagogicznym m/prawnym		400	
						liczba koordynatorów objętych szkoleniami		13	
						liczba rodzin zastępczych objętych szkoleniami		80	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
								Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	

2. Piecza zastępcza

2. Rozwój, doskonalenie miejskiego systemu pieczy zastępczej. Doskonalenie systemu pieczy instytucjonalnej przy jednoczesnym nadanym priorytecie dla rodzinnej pieczy zastępczej.									
2.3 Doskonalenie organizacji w systemie pieczy zastępczej	2.3.8 Rozwój kadry pieczy zastępczej poprzez zapewnienie specjalistycznych szkoleń osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, które zapewnią im pełniejsze wsparcie w sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz wzmocnienie i stymulowanie do skuteczniejszego radzenia sobie ze złożonymi trudnościami w placówkach, w tym również z zagrożeniami związanymi z nowymi technologiami oraz stosowaniem używek oraz będą przeciwdziałać wypaleniu zawodowemu					liczba osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych objętych szkoleniami	26	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, NGO
							58		
							51%		
	2.3.9 Rozwój kadry pieczy zastępczej poprzez zapewnienie wsparcia pracownikom w postaci superwizji			21	instytucje i organizacje pozarządowe	odsetek rodzin zastępczych i RDD objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do liczby rodzin zastępczych i RDD	60%	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, GCPU
							22%		
							22%		
2.4 Doskonalenie organizacji w systemie pieczy zastępczej	2.4.1 Wzmacnianie systemu działającego na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej poprzez wspieranie rodziny naturalnej w odzyskaniu dziecka i nabyciu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w oparciu o działanie pracownika socjalnego i asystenta lub podjęcie działań przez służby wchodzące w skład zespołu oceniającego sytuację dziecka w pieczy zastępczej w celu ukierunkowania na adopcję, szczególnie w przypadku dzieci do lat 10.	bepośredni	dzieci umieszczone w systemie pieczy zastępczej	915	produktu	liczba dzieci powracających do rodziny biologicznej	32	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
						liczba dzieci skierowanych do adopcji	50		
	2.4.2 Prowadzenie diagnozy dziecka trafiającego do pieczy zastępczej, która umożliwi właściwe rozpoznanie, dobór instrumentów wsparcia i adekwatne zaspokajanie jego potrzeb, a w konsekwencji uzyskanie maksymalnego potencjału rozwojowego dziecka					liczba opracowanych diagnoz	156	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR

2. Piecza zastępcza

2. Rozwój, doskonalenie miejskiego systemu pieczy zastępczej. Doskonalenie systemu pieczy instytucjonalnej przy jednoczesnym nadanym priorytecie dla rodzinnej pieczy zastępczej.

2.4 Doskonalenie organizacji w systemie pieczy zastępczej

2.4.3 Zacieśnienie współpracy z instytucjami i organizacjami świadczącymi różnorodne formy wsparcia pieczy zastępczej, udział nowych podmiotów świadczących wsparcie dla rodzin oraz realizacja wieloletnich umów z zakresu wspierania pieczy zastępczej i ich wydłużanie.				liczba nowych podmiotów publicznych i niepublicznych	3	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, NGO, placówki opiekuńczo-wychowawcze
2.4.4 Rozwój i kontynuacja współpracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych z kuratorami i sądami w celu integracji działań na rzecz dziecka umieszczanego w systemie pieczy zastępczej				liczba wieloletnich umów z NGO	2		
2.4.5 Tworzenie rezerwy kandydatów gotowych do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych oraz usprawnienie mechanizmu promocji i udostępniania dobrych praktyk z zakresu usług rodzicielstwa zastępczego poprzez prowadzenie kampanii "podziel się domem - zostań rodziną zastępczą"				liczba spotkań dotyczących oceny okresowej dziecka umieszczonego w pieczy	1080	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	
2.4.6 Prowadzenie naboru kandydatów na opiekunów zastępczych w celu poprawy efektów opieki zastępczej				liczba spotkań z sędziami/kuratorami	4		
2.4.7 Organizacja szkoleń dla kandydatów na opiekunów zastępczych w celu podniesienia standardów opieki nad dziećmi znajdującymi się w systemie opieki zastępczej				liczba kampanii	1	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR
2.4.8 Przeprowadzanie diagnoz motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji opiekuna zastępczego oraz kwalifikowanie kandydatów na opiekunów zastępczych				liczba artykułów prasowych	6		
2.4.9 Opracowanie planu rozwoju pieczy zastępczej na przyszłe lata, wynikającego z obserwowanych tendencji i uwzględniającego nowo pojawiające się problemy oraz propozycje podejmowanych działań				liczba kandydatów (rodzin) na opiekunów	21	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR
2.4.10 Prowadzenie nadzoru nad systemem pieczy zastępczej w ramach referatu w Urzędzie Miejskim				liczba osób szkolonych	45	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR
				liczba przeprowadzonych diagnoz	45	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR
				liczba rodzin zakwalifikowanych	15		
				liczba opracowanych planów	1	Kierownik Działu Pieczy Rodzinnej MOPR	MOPR, UMG
				liczba pracowników UM odpowiedzialnych za nadzór nad systemem pieczy zastępczej			
pośredni	kandydaci na opiekunów zastępczych rodzinne domy dziecka	41	9	odsetek liczby dzieci skierowanych do adopcji w stosunku do liczby dzieci zgłoszonych do adopcji	10%	Wydział Rozwoju Społecznego UMG	UMG
				wzrost liczby zawodowych	18%		

				placówki opiekuńczo – wychowawcze rodziny zastępcze	21	rodzin zastępczych w stosunku do roku ubiegłego				
					378	liczba wdrożonych planów	1			
3. Usamodzielnienia wychowanków	3. Wysoka jakość działań podejmowanych na rzecz usamodzielnienia wychowanków	3.1 Wzmocnienie potencjału usamodzielnianych wychowanków	3.1.1 Wsparcie wychowanków poprzez wzmocnienie roli Indywidualnego Programu Usamodzielniania i nadanie mu roli kontraktu wskazującego na obowiązki wychowanka oraz propozycje rozwojowe z zakresu edukacji, pracy zawodowej, wsparcia w sprawach osobistych	bezpśredni usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej	253	produktu	liczba wychowanków, których objęto IPU	228	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
			3.1.2 Zapewnienie wsparcia ekonomicznego dla usamodzielniających się wychowanków, takich jak: pomoc na usamodzielnienie, pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na zagospodarowanie w miejscu zamieszkania, pomoc w celu zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych.				liczba osób, którym przyznano środki na pomoc na usamodzielnienie	23	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR
			3.1.3 Zapewnienie pomocy prawnej dla usamodzielniających się wychowanków umożliwiającej wspomaganie ich w zakresie problemów mieszkaniowych, rodzinnych				liczba osób, którym przyznano środki na pomoc na kontynuowanie nauki	195		
							liczba osób, którym przyznano środki na zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych	58		
							liczba osób, którym przyznano środki na pomoc na zagospodarowanie	42		
			3.1.4 Pomoc psychologiczna i edukacja seksualna dla usamodzielniających się wychowanków uzupełniająca ich braki w zakresie niedojrzałości emocjonalnej i społecznej, wspomagająca ich w sferach dotyczących relacji rodzinnych				liczba wychowanków korzystających ze wsparcia prawnego	27	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
			3.1.5 Wsparcie opiekuna usamodzielnienia, który zapewni pomoc w przygotowaniu wychowanka do wejścia w samodzielne życie, w przełamaniu lęku przed samodzielnością i pokonaniu barier związanych z utrudnionym funkcjonowaniem społecznym				liczba wychowanków korzystających ze wsparcia psychologicznego i edukacji seksualnej	37	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, GOPP, PPP, placówki opiekuńczo-wychowawcze
			3.1.6 Wsparcie doradcy zawodowego dla usamodzielniających się wychowanków umożliwiające wypracowanie właściwej ścieżki				odsetek wychowanków korzystających ze wsparcia opiekuna usamodzielnienia	80%	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR
							liczba wychowanków korzystających ze wsparcia doradcy zawodowego	27	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej	PUP

3. Usamodzielnienia wychowanków									
3. Wysoka jakość działań podejmowanych na rzecz usamodzielnienia wychowanków									
3.2 Wzmocnienie potencjału kadr pracujących z usamodzielnianymi wychowankami również na etapie przed opracowaniem indywidualnego programu usamodzielnienia.	edukacyjnej i zawodowej	pośredni	opiekunowie usamodzielnienia	253	rezultatu	odsetek wychowanków, którym zapewniono wsparcie ekonomiczne w stosunku do liczby wszystkich wychowanków	100%	MOPR	
						wzrost liczby wychowanków korzystających ze wsparcia doradcy zawodowego	5%		
	3.2.1 Zapewnienie szkoleń dla kadr pracujących z wychowankami pieczy zastępczej w zakresie wdrażania motywacyjnych metod pracy z wychowankami, uwzględniających nowopowstające problemy, takie jak dostępność używek, zachowania ryzykowne związane z użytkowaniem Internetu	bezpośredni	pracownicy kadr pomocy społecznej, przedstawiciele organizacji pozarządowych	22	produktu	liczba osób objętych szkoleniami	28	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, GCPU, placówki opiekuńczo-wychowawcze
	3.2.2 Zapewnienie wsparcia kadr pracujących z usamodzielnianymi wychowankami w postaci superwizji					liczba osób objętych superwizją	20	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, GCPU
	3.2.3 Zacieśnienie współpracy z innymi instytucjami i organizacjami świadczącymi różnorodne formy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków w celu wymiany informacji, wiedzy i doświadczeń oraz udziału nowych podmiotów świadczących wsparcie w tym zakresie					liczba współpracujących podmiotów	2	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze, PUP, jednostki organizacyjne miasta, NGO
	3.2.4 Wprowadzenie zasad monitoringu i ewaluacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia w zakresie obszarów pracy z wychowankiem, pojawiających się trudności, planowanych osiągnięć i podejmowanych działań oraz terminów ich realizacji.	pośredni	usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej	253	rezultatu	odsetek pracowników pracujących z wychowankami objętych szkoleniami w stosunku do liczby pracowników	75%	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
						liczba wdrożonych zasad monitoringu i ewaluacji	1		

3. Usamodzielnienia wychowanków

3. Wysoka jakość działań podejmowanych na rzecz usamodzielnienia wychowanków

3.3 Doskonalenie organizacji pracy na rzecz usamodzielniania wychowanków	3.3.1 Wypracowanie i wdrożenie modelu pracy z wychowankami uwzględniającego specyfikę pracy prowadzonej dwuetapowo (etap 1 - od momentu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej do opracowania indywidualnego programu usamodzielnienia; etap 2 - okres realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia) przy włączeniu w powyższy model poszerzonej roli opiekuna usamodzielnienia, a także zróżnicowaniu pracy z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi i zawodowymi oraz wychowankami pieczy instytucjonalnej.	kadra systemu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, wspierania rodziny kadra PUP, OHP i innych organizacji pozarządowych działających w obszarze promocji zatrudnienia, podmioty ekonomii społecznej, kadra systemu edukacji, kadra WGK UMG	22	produktu	liczba wypracowanych modeli pracy z wychowankami	1	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
	3.3.2 Wypracowanie rozwiązań oraz podejmowanie działań przygotowujących wychowanków do samodzielności. Wdrożenie oferty przygotowującej wychowanków do poruszania się na rynku pracy, podnoszenia kwalifikacji, uczenia się samodzielności i odpowiedzialności za własny los, zdobywania nowych doświadczeń życiowych, kształtowania kompetencji społecznych i zawodowych, promowania zdrowego stylu życia.				liczba wypracowanych rozwiązań w zakresie pracy z wychowankami	3	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
	3.3.3 Opracowanie i realizacja badania dotyczącego skuteczności usamodzielnienia wychowanków uwzględniającego prowadzenie stałego monitoringu sytuacji osób, które zakończyły proces usamodzielnienia				odsetek wychowanków objętych badaniem	18%	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze
	3.3.4 Rozwój mieszkalnictwa dla wychowanków pieczy zastępczej poprzez wsparcie w poszukiwaniu i pozyskiwaniu mieszkań chronionych, lokali komunalnych i innych zasobów mieszkaniowych.		70		liczba miejsc w mieszkaniach chronionych	28	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, UMG
	3.3.5 Przygotowanie i wdrożenie modyfikacji zapisów w uchwale RMG w sprawie przyznawania lokali z zasobów gminy aby przyjęte kryteria nie wykluczały usamodzielnianych wychowanków z tej formy pomocy ze strony Miasta				przygotowane zmiany do uchwały RMG dot. przyznawania lokali z zasobów gminy	1	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, UMG
	3.3.6 Przygotowanie i wdrożenie oferty uwzględniającej potrzeby młodocianych matek (w okresie ciąży i opieki nad dzieckiem)				liczba młodocianych matek korzystających z pomocy	22	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej MOPR	MOPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze , NGO
	3.3.7 Zorganizowanie systemu pomocy w uzyskaniu zatrudnienia przez usamodzielnianych wychowanków wykorzystującego między innymi narzędzia ekonomii				liczba zaproponowanych narzędzi pomocnych w uzyskaniu zatrudnienia	2	Kierownik Działu Pieczy Instytucjonalnej	MOPR, placówki opiekuńczo-

			społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy i Ochotniczymi Hufcami Pracy	pośredni	usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej	253	rezultatu	zmienione warunki przyznawania lokali z zasobów gminy dla wychowanków	1	MOPR	wychowawcze , PUP, OHP
								liczba wdrożonych modeli pracy z wychowankami	1		
								liczba wdrożonych narzędzi pomocnych w uzyskaniu zatrudnienia	2		

* W kolejnych latach realizacji Programu wartość osiągniętego wskaźnika będzie nie mniejsza niż w roku 2015

IV. Harmonogram realizacji strategii/programu/projektu

[illegible]

2.4.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4.9				X				X				X
2.4.10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1.6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2.3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2.4				X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3.1		X	X	X	O	O	O	O	O	O	O	O
3.3.2		X	X	X	O	O	O	O	O	O	O	O
3.3.3				X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3.4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3.5			X	X	O	O	O	O	O	O	O	O
3.3.6	X	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
3.3.7	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X – zadanie realizowane jest w danym kwartale

O – stosowane tylko przy zadaniach złożonych z dwóch etapów aby rozgraniczyć przygotowanie i wdrożenie

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 i art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny, a do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

„Gdański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017” zakłada rozwój działań mających na celu wzmocnienie rodzin z grup ryzyka i przywrócenie rodzinom przeżywającym problemy w zakresie funkcji opiekuńczo - wychowawczych zdolności do ich wypełniania oraz działania na rzecz rozwoju i podnoszenia jakości systemu pieczy zastępczej dla dzieci, których życie, zdrowie lub dobro jest zagrożone.

Priorytetami Programu są: praca z rodziną naturalną, która zapewnia każdemu dziecku prawo do stabilnego, trwałego, rodzinnego środowiska wychowawczego oraz rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, która zapewnia opiekę w sytuacji gdy konieczne jest umieszczenie dziecka poza jego rodziną naturalną.

Przyjmuje się, że tylko równolegle prowadzone działania: z jednej strony praca z rodziną naturalną, z drugiej – rozwój rodzinnej pieczy zastępczej mogą doprowadzić w kilkuletniej perspektywie do ograniczenia występowania zjawiska sieroctwa społecznego.

Biorąc powyższe pod uwagę przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Wnioskodawca:

Opinia Radcy Prawnego: